

Schmallenbergský virus a jeho možný vliv na kvalitu a produkci potravin živočišného původu

Garanti: MVDr. Adéla Šperlová, Prof. MVDr. Dagmar Zendulková, CSc., prof. MVDr. Zdeněk Pospíšil, DrSc., VFU Brno

Virus Schmallenberg je nový virus z r. Orthobunyavirus, čel. *Bunyaviridae*, která zahrnuje např. viry Aino, Akabane či virus horečky údolí Rift. Tento virus byl nečekaně zjištěn v listopadu 2011 v Německu u skotu s příznaky horečky a výrazným poklesem dojivosti. Zpětně byl potvrzen výskyt SBV v Nizozemsku již v létě 2011. Virus se velmi rychle rozšířil do dalších evropských zemí včetně České republiky, kde byly infekce SBV poprvé oficiálně potvrzeny v prosinci 2012. Virus je šířen krevsajícím hmyzem, tiplíky r. *Culicoides*. Dosavadní studie neprokázaly přenos SBV na člověka.

U dospělého skotu může virus, kromě výše uvedených příznaků, způsobovat také silný průjem, zatímco u dospělých ovcí a koz nebyly pozorovány žádné klinické příznaky. Pokud však dojde k infekci březí samice a následnému transplacentárnímu přenosu SBV, může docházet k abortům, předčasným porodům mrtvých či neživotaschopných mláďat nebo k rozvoji malformací jehňat, kůzlat či telat. V nejvíce postižených chovech mohou ztráty potomstva dosahovat až 50 %. Vedle toho některé země zakázaly dovoz živých přežvýkavců či jejich produktů včetně masa. S výskytem SBV jsou tak spojené značné přímé i nepřímé ekonomické ztráty.

V České republice bylo v rámci pasivního monitoringu výskytu SBV u domácích přežvýkavců prováděného Státní veterinární správou ČR (SVSČR) zjištěno 24 virologicky pozitivních malformovaných mláďat v celkem 19 chovech. Na začátku r. 2013 zavedla SVSČR také aktivní monitoring všech plemenných býků v inseminačních stanicích, v jehož rámci bylo dosud zjištěno 294 sérologicky pozitivních býků. My jsme dosud vyšetřili 217 vzorků sér ovcí, skotu a koz na přítomnost specifických protilátek proti SBV komerčním ELISA testem, z toho 128 vzorků bylo pozitivních (59 %).

Současné poznatky svědčí o tom, že virus pro člověka není nebezpečný. Další část práce je zaměřena na výskyt SBV na území České republiky a to jak u domácích, tak i u volně žijících přežvýkavců.